

УДК 930.25 (477.64)(092)

Л. Г. КАСЯН

**АРХІВІСТ – ПРОФЕСІЯ, ПОКЛИКАННЯ, ДОЛЯ
(до 100-річчя Г. С. Пшеничного)**

Публікується добірка фотодокументів із фондів Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного, що висвітлює діяльність українського архівіста, організатора архівної справи Г. С. Пшеничного.

Ключові слова: Г. С. Пшеничний; архів; архівознавець; архівна справа; фотодокумент; Центральный державный архив фонофотокинодокументів УРСР.

3 січня 2014 року виповнилося 100 років від дня народження українського архівіста, архівознавця, організатора архівної справи в Україні Г. С. Пшеничного.

У далекому 1938 році двадцятичотирирічним юнаком прийшов Гордій Семенович Пшеничний в українську архівістику, котра відтоді стала не лише фахом, а й покликанням усього життя.

Г. С. Пшеничний був активним будівничим архівної справи, на його долю випали складні випробування, що проходила архівна галузь: евакуація архівних фондів у часи воєнного лихоліття Другої світової, повернення в Україну архівних документів та музейних експонатів, вивезених загарбниками, відродження та розбудова галузі після війни.

1 грудня 1943 року Г. С. Пшеничного призначено директором Центрального державного архіву кінофотофонодокументів УРСР. Тридцять п'ять років він буде незмінним його керівником, за цей час архів, ко-

Майор Г. С. Пшеничний –
директор ЦДАКФФД УРСР.
Київ, початок 1950-х рр.
*ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 0-213638.*

* *Касян Людмила Григорівна* – провідний науковий співробітник сектору публікації документів Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного.

трий містився у кількох кімнатах Центрального державного історичного архіву УРСР і мав у штатному розкладі 18 одиниць, виріс у потужну архівну установу із чисельними фондами, окремою триповерховою будівлею (введеною в дію 1 січня 1975 р.), з кіносховищем, обладнаним унікальними стелажми для зберігання кінодокументів, так звана “ялинка Пшеничного”, автором-розробником яких є Гордій Семенович.

Г. С. Пшеничний невтомно працював над технічним оснащенням архіву, впровадженням нових методик зберігання й описування документів, удосконаленням довідкового апарату, щедро ділився своїм досвідом, творчими здобутками з колегами-архівістами на конференціях, нарадах, семінарах, публікаціях у фахових виданнях.

Велику увагу приділяв Г. С. Пшеничний підготовці спеціалістів архівної галузі, виховав плеяду фахівців-архівістів, які успішно продовжують справу свого наставника як у стінах рідного закладу, що з 1998 року по праву носить його ім'я, так і в інших наукових та архівних установах держави.

Після виходу на заслужений відпочинок Г. С. Пшеничний перейшов на посаду фотографа-реставратора і до останніх днів працював у рідному архіві.

Гордій Семенович був знавцем і майстром фотосправи, одним з укладачів кількох документальних фотоальбомів, збірників документів. Сам залюбки фотографував повсякдення архівного життя. Зараз роботи Г. С. Пшеничного є цінним джерелом з історії архівної справи.

У фондах Центрального державного кінофотофоноархіву України імені Г. С. Пшеничного зберігається масив фотодокументів, що включає світлини Г. С. Пшеничного та фотодокументи, які презентують діяльність корифея української архівістики.

Пропонуємо увазі читачів добірку світлин із колекції архіву.

Слухачі республіканських курсів реставраторів, працівників державних архівів УРСР. У другому ряду (справа наліво 2-й) – Г. С. Пшеничний. Київ, 1953 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 4-16812.

Генеральний директор Головної дирекції польських архівів Г. Альтман ознайомлюється з документами ЦДАКФФД УРСР. Зліва направо: начальник АУ УРСР С. Пількевич, Г. Альтман, директор архіву Г. С. Пшеничний.
Київ, 9 грудня 1960 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-72261.

Директор ЦДАКФФД УРСР
Г. С. Пшеничний серед
співробітників архіву.
Київ, травень 1969 р.
ЦДКФФА України
ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 0-213645.

Директор ЦДАКФФД УРСР Г. С. Пшеничний виступає на Республіканській науковій
конференції істориків-архівістів.
Київ, 17 лютого 1970 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-113146.

Директор ЦДАКФФД УРСР
Г. С. Пшеничний.
Київ, 1974 р.
*ЦДКФФА України
ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 0-213641.*

Начальник Головархіву УРСР О. Г. Мітюков та Г. С. Пшеничний.
Київ, 27 грудня 1978 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-133497.

Фотограф-реставратор лабораторії забезпечення збереженості фотодокументів
ЦДАКФФД УРСР Г. С. Пшеничний під час промивання негативів.
Київ, 18 квітня 1981 р.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-140912.

Урочисті збори колективу ЦДАКФФД УРСР з нагоди 70-річчя від дня народження
Г. С. Пшеничного. В президії (зліва направо: начальник Головархіву УРСР
О. Г. Мітюков, Г. С. Пшеничний, директор ЦДАКФФД УРСР О. М. Базанова.
Київ, 3 січня 1984 р.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-136641.

Учасники Всесоюзного семінару-інструктажу відповідальних за консерваційно-профілактичне і реставраційне оброблення фотодокументів на практичних заняттях у ЦДАКФФД УРСР. Проводить заняття фотограф-реставратор Г. С. Пшеничний. Київ, 18 червня 1985 р.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-140914.

Члени делегації американських архівістів оглядають установку для механізованого оброблення фотонегативів на різних носіях у лабораторії забезпечення збереженості фотодокументів ЦДАКФФД УРСР. 1-й ліворуч – фотограф-реставратор Г. С. Пшеничний. Київ, 14 квітня 1989 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-146156.

Будівництво
сховища та будівлі
ЦДАКФФД УРСР.
Київ,
лютий 1972 р.
ЦДКФФА України
ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 2-89054.
Автор зйомки
Г. С. Пшеничний.

Співробітники
ЦДАКФФД УРСР
на суботнику.
Київ,
17 квітня 1972 р.
ЦДКФФА України
ім. Г. С. Пшеничного,
од. обл. 2-89059.

Співробітники відділу технічного контролю ЦДАКФФД УРСР за роботою.
Київ, серпень 1975 р.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-106811.

Нова будівля ЦДАКФД УРСР.
Київ, серпень 1975 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-106810.

Публикується подборка фотодокументів із фондів Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного, котра освітлює діяльність українського архівіста, організатора архівного дела Г. С. Пшеничного.

Ключевые слова: Г. С. Пшеничный; архив; архивовед; архивное дело; фотодокумент; Центральный государственный архив фонофотокинодокументов УССР.

There is published the collage of photo documents of the fonds of the Central State Audio and Visual Documents Archives of Ukraine named after H.S. Pshenychnyi, that highlights the life activity of Ukrainian archivist and organizer of archival affairs H.S. Pshenychnyi

Key words: H. S. Pshenychnyi; the archives; the archives expert; the archival affairs; the photo document; the Central State Audio and Visual Documents Archives of Ukraine named after H.S. Pshenychnyi.